

Zimoviště netopýrů v oblasti Svitavské pahorkatiny

Karel WEIDINGER

Ornitologická laboratoř, PřF UP, tř. Svobody 26, CZ-771 46 Olomouc

Pivnická jeskyně

Alternativní názvy. Jeskyně v Pivnicích, Pivnice, Žižkovy maštale.

Lokalisace. 6162 – východní Čechy, okr. Chrudim, 1,5 km J od obce Dolany (49° 50' s. š., 16° 06' v. d., cca 405 m n. m.)

Popis. Mělký pískovcový kaňon periodicky protékáný potokem. Jeskyně vrstevního typu se nachází v pravé stěně Z větve asi 50 m nad rozdělením hlavního údolí. Jeskyně je tvořena síňkou (šířka 9 m, výška max 1.5 m) přecházející v plazivku, celková průlezná délka dosahuje 30 m (Vítek 1972a). Hojně navštěvováno turisty a trampy.

Výzkum netopýrů. Viz tab. 1. Starší údaje nejsou k dispozici. Pravidelné zimní sčítání od 1984/1985.

Sčítatel. K. Weidinger

Další data. Netting: 18. 10. 1986 – 1*Mdau*, 4*Paur*, 3*Bbar* (K. Weidinger)

Jeskyně u Horního Újezda

Lokalisace. 6163 východní Čechy, okr. Svitavy, mezi obcemi Horní Újezd a Cíkov, nad pravou hranou údolí říčky Desné (49° 48' s. š., 16° 13' v. d., 449 m n. m.).

Popis. Jeskyně je puklinového typu a je vytvořena v opuce. Byla údajně objevena v roce 1957, kdy se zde při polních pracech propadl kůň. Vstupní propast hluboká 8 m přechází ve spodní části v horizontální chodbu asi

Tab. 1. Výsledky zimního sčítání netopýrů v Pivnické jeskyni

Datum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Mdau</i>	<i>Paur</i>	<i>Bbar</i>	Σ
9. 2. 1985	–	–	1	1	2
17. 11. 1985	–	–	–	–	0
13. 2. 1986	–	–	–	–	0
8. 3. 1987	–	1	2	–	3
2. 1. 1988	–	–	–	–	0
24. 12. 1992	1	–	–	–	1
31. 1. 1994	1	–	–	–	1
8. 1. 1995	–	–	1	–	1
12. 2. 1995	–	–	1	–	1
2. 12. 1995	–	–	–	–	0
10. 1. 1996	1	–	–	–	1
19. 1. 1997	1	–	–	–	1
26. 2. 1998	–	–	–	–	0
11. 1. 1999	–	–	–	–	0
9. 1. 2000	–	–	–	–	0
22. 1. 2001	–	–	–	–	0

Tab. 2. Výsledky zimního sčítání netopýřů v jeskyni u Horního Újezda

Datum / druh	Rhip	Mmyo	Mbec	Mnat	Mema	Mdau	Mmys	Mbra	Mm/b	Paur	Paus	Σ
17. 11. 1985	66	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	66
13. 2. 1986	72	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	72
2. 2. 1987	88	1	1	–	–	1	–	–	–	–	–	91
15. 3. 1987	80	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–	82
13. 3. 1988	78	5	–	–	1	–	–	–	–	1	–	85
7. 1. 1989	105	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	107
28. 12. 1989	110	2	–	–	–	1	–	–	–	–	–	113
24. 12. 1992	141	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	141
12. 2. 1993	121	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	121
26. 12. 1993	119	1	–	1	1	–	–	–	–	1	–	123
15. 1. 1995	179	5	–	1	3	1	–	–	–	2	–	191
26. 2. 1995	154	1	–	–	2	–	1	–	–	–	–	159
12. 1. 1996	195	4	–	–	–	–	–	–	–	1	–	200
24. 2. 1996	188	4	–	–	1	1	–	–	–	1	–	194
6. 2. 1997	183	5	–	–	1	–	–	1	–	–	–	190
6. 2. 1998	227	5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	232
4. 2. 1999	234	2	–	–	1	–	–	–	–	–	–	237
10. 1. 2000	266	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	266
22. 1. 2001	244	1	–	–	1	–	–	–	1	–	–	247

15 m dlouhou a maximálně 3 m širokou. Na J konci navazuje na chodbu úzká propast, tvořící spodní patro celého systému. Celková hloubka činí cca 28 m (Vítek 1972a).

Výzkum netopýřů. Starší údaje nejsou k dispozici. Pravidelné zimní sčítání od 1985/1986. Netting v letech 1986–1989 a 1992 (K. Weidinger) a v roce 1986 (L. Urbánek).

Sčítatel. K. Weidinger

Shrnutí výsledků. Viz tab. 2. Celkem zastíženo 10 druhů. Dominantním zimujícím druhem je *Rhinolophus hipposideros*, jehož početnost se trvale zvyšuje, od roku 1985 vzrosla cca čtyřikrát. Ostatní druhy zimují nepravidelně a v malém počtu. V období podzimních přeletů byl dominantním druhem *Myotis emarginatus* (37%), *R. hipposideros* (36%) a *Myotis nattereri* (12%).

Další data. Netting: Weidinger (1994), Urbánek (1996).

Průvanová jeskyně

Alternativní název. Průvanová propast.

Lokalisace. 6064 – východní Čechy, okr. Ústí nad Orlicí, na S okraji obce Hrádek v levém svahu údolí Tiché Orlice (49° 58' s. š., 16° 20' v. d., 382 m n. m.).

Popis. Puklinová jeskyně v opuce. Je tvořena šikmou vstupní chodbou a navazujícím systémem úzkých svislých trhlín. Celková hloubka systému je cca 38 m. Speleologicky zpřístupněna údajně v roce 1961 (Vítek 1972a).

Výzkum netopýřů. Starší údaje nejsou k dispozici. Pravidelné sčítání od zimy 1985/1986. Netting v letech 1986–1989 a 1992.

Sčítatel. K. Weidinger

Shrnutí výsledků. Viz tab. 3. Celkem zastíženo 12 druhů, z toho šest zimujících. Pravidelně zimuje pouze *Rhinolophus hipposideros* a *Myotis myotis*, ostatní druhy zastíženy pouze výjimečně. V období podzimních přeletů byl dominantním druhem *Myotis emarginatus* (32 %), *Plecotus auritus* (25 %) a *Myotis nattereri* (22 %).

Další data. Netting: Weidinger (1994).

Tab. 3. Výsledky zimního sčítání netopýrů v Průvanové jeskyni

Datum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mbra</i>	<i>Paur</i>	Σ
27. 10. 1985	1	–	–	–	–	–	1
10. 2. 1986	1	1	–	–	–	–	2
3. 1. 1987	1	2	–	–	–	–	3
7. 1. 1988	–	–	–	–	–	–	0
12. 2. 1993	6	1	–	–	–	–	7
3. 1. 1994	2	2	–	–	–	–	4
12. 2. 1994	2	2	3	–	–	1	8
18. 2. 1995	2	4	–	4	–	–	10
10. 2. 1996	5	–	–	–	1	–	6
15. 2. 1997	4	2	–	–	–	–	6
17. 2. 1998	2	–	–	–	–	–	2
5. 2. 1999	3	4	–	–	–	1	8
11. 1. 2000	2	1	–	–	–	–	3
12. 2. 2001	2	–	–	–	–	–	2

Jeskyně u Lanšperka

Lokalisace. 6064 – východní Čechy, okr. Ústí nad Orlicí, v levém svahu údolí Tiché Orlice nad železniční zastávkou Lanšperk (50° 00' s. š., 16° 27' v. d., cca 400 m n. m.).

Popis. Puklinová jeskyně v opuce cca 25 m dlouhá a 14 m hluboká. Jeskyni tvoří horizontální chodba až 1m široká, zakončená 8 m hlubokou vertikální rozsedlinou (Vítek 1972b).

Výzkum netopýrů. Starší údaje nejsou k dispozici. Zimní sčítání od roku 1985/1986.

Sčítatel. K. Weidinger

Shrnutí výsledků. Viz tab. 4. Celkem zastíženy čtyři druhy. Téměř pravidelně zimuje pouze *Rhinolophus hipposideros*.

Jeskyně V dolech

Lokalisace. 6064/6065 – východní Čechy, okr. Ústí nad Orlicí, 1,5 km J od obce Skuhrov, v levém svahu údolí Skuhrovského potoka nad vyústěním Mločího dolu (49° 55' s. š., 16° 30' v. d., cca 500 m n. m.).

Popis. Puklinová jeskyně v opuce, cca 37 m dlouhá a 18 m hluboká, tvořená systémem úzkých puklin a propástek (Vítek 1972c).

Výzkum netopýrů. Starší údaje nejsou k dispozici. Zimní sčítání od 1985/1986.

Tab. 4. Výsledky zimního sčítání netopýrů v jeskyni u Lanšperka

Datum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mbra</i>	<i>Mm/b</i>	Σ
27. 10. 1985	2	–	–	–	–	2
7. 1. 1988	3	–	–	–	–	3
12. 2. 1993	1	–	–	–	1	2
12. 2. 1994	–	2	–	1	–	3
18. 2. 1995	3	1	–	–	–	4
10. 2. 1996	7	1	1	–	–	9
15. 2. 1997	3	1	–	–	–	4
17. 2. 1998	2	–	–	–	–	2
5. 2. 1999	2	–	–	–	–	2
11. 1. 2000	–	–	–	–	–	0
12. 2. 2001	–	–	–	–	–	0

Tab. 5. Výsledky zimního sčítání netopýrů v jeskyni V dolech

Datum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mnat</i>	<i>Mema</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mm/b</i>	<i>Paur</i>	Σ
10. 2. 1986	1	–	–	–	–	–	–	–	1
3. 1. 1987	–	1	–	–	–	–	–	–	1
12. 2. 1993	6	9	–	–	–	–	–	–	15
12. 2. 1994	3	6	1	–	–	3	–	1	14
18. 2. 1995	1	1	–	–	–	5	–	2	9
10. 2. 1996	4	2	–	–	–	1	1	–	8
15. 2. 1997	9	2	–	–	–	2	–	1	14
17. 2. 1998	12	2	1	–	–	–	1	–	16
9. 2. 1999	4	1	–	–	1	–	–	–	6
26. 1. 2000	20	1	–	–	–	–	2	–	23
12. 2. 2001	21	–	–	1	–	–	–	–	22

Sčítatel. K. Weidinger

Shrnutí výsledků. Viz tab. 5. Celkem zastíženo sedm druhů. Pravidelně zimuje pouze *R. hipposideros* a *M. myotis*.

Další data. Netting: 11. 9. 1986 – 1*Mmyo*, 5*Mnat*, 1*Mema*, 7*Paur* (K. Weidinger).

Jeskyně Bětník

Alternativní název. Jeskyně u Ouhlířů (název z mapy KČT)

Lokalisace. 6062 – východní Čechy, okr. Chrudim, cca 750 m SZ od obce Popovec nad levou hranou Bětnického (Domoradického) potoka (49° 56' s. š., 16° 04' v. d., 341 m n. m.).

Popis. Puklinová jeskyně v opuce tvořena jedinou vertikální puklinou o celkové průřezné délce cca 40 m a hloubce 22 m (Vitek 1972a). Spodní ze dvou pater je snadno dostupné a je hojně navštěvováno.

Výzkum netopýrů. Nejstarším známým údajem je kontrola z roku 1970 (Rybář et al. 1973). Pravidelné zimní sčítání od 1984/85. Netting v letech 1986–1989 a 1992 (K. Weidinger).

Sčítatelé. K. Weidinger, M. Fejfar.

Tab. 6. Výsledky zimního sčítání netopýrů v jeskyni Bětník (v závorce je uveden maximální počet jedinců zastíženy během jedné kontroly v daném zimním období)

Datum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mema</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mmys</i>	<i>Paur</i>	Σ
26. 1. 1985	[30]	[5]	–	–	–	–	[35]
8. 2. 1986	21 (39)	4 (4)	–	–	–	–	25
14. 3. 1987	23 (23)	4 (4)	1 (1)	–	–	– (1)	28
1. 2. 1988	26 (39)	3 (3)	–	1 (1)	–	–	30
3. 1. 1989	29 (29)	2 (2)	1 (1)	–	–	–	32
27. 1. 1990	40 (56)	4 (8)	1 (1)	–	–	1 (1)	46
16. 1. 1993	75 (75)	1 (2)	1 (1)	–	–	–	77
2. 1. 1994	66 (66)	1 (3)	– (1)	1 (1)	–	– (1)	68
21. 1. 1995	59 (66)	3 (6)	3 (3)	– (1)	1 (1)	1 (1)	67
27. 1. 1996	70 (76)	7 (7)	– (1)	–	– (1)	–	77
11. 1. 1997	73 (73)	4 (5)	2 (3)	–	–	–	79
4. 2. 1998	68 (68)	6 (7)	–	–	–	– (1)	74
20. 2. 1999	87 (103)	16 (16)	1 (1)	2 (2)	–	– (2)	106
14. 2. 2000	90 (93)	10 (10)	– (1)	1 (1)	–	–	101
5. 1. 2001	88 (94)	11 (15)	2 (2)	–	–	2 (2)	103

Tab. 7. Výsledky zimního sčítání netopýrů ve štole u Damníkova

Datum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mnat</i>	<i>Mdau</i>	<i>Enil</i>	<i>Paur</i>	<i>Bbar</i>	Σ
11. 2. 1989	–	4	–	–	–	–	–	4
12. 2. 1993	–	–	–	–	–	–	–	0
12. 2. 1994	–	2	1	–	–	–	–	3
18. 2. 1995	2	1	–	–	–	2	–	5
10. 2. 1996	–	–	–	–	1	1	–	2
15. 2. 1997	2	1	–	1	–	–	–	4
17. 2. 1998	1	–	–	1	–	–	–	2
9. 2. 1999	1	–	–	–	–	–	–	1
26. 1. 2000	1	1	–	–	–	–	1	3
6. 2. 2001	–	–	–	1	–	–	–	1

Shrnutí výsledků. Viz tab. 6. Celkem zastiženo devět druhů, z toho šest zimujících. Dominantním zimujícím druhem je *R. hipposideros*, jehož početnost od roku 1985 vzrosla cca třikrát a nadále stagnuje. Podobný vzestupný trend je patrný i u druhu *M. myotis*. Ostatní druhy byly zastiženy pouze jednotlivě a nepravidelně. V období podzimních přeletů byl dominantním druhem *Plecotus auritus* (48 %), *Myotis nattereri* (15 %) a *M. emarginatus* (12 %).

Další data. Weidinger (1994), Rybář et al. (1973), Lemberk & Fejfar (1995).

Štola u Damníkova

Lokalisace. východní Čechy, okr. Ústí nad Orlicí, 2 km SZ od obce Damníkova ve svahu Třebovských stěn, poblíž samoty s hájovnou (49° 53' s. š., 16° 32' v. d., cca 470 m n. m.).

Popis. Horizontální štola v "pískovcovité" hornině větví se na konci do dvou větví. Maximální světlost cca 2×3 m, celková délka cca 45 m.

Výzkum netopýrů. Starší údaje nejsou k dispozici. Pravidelné zimní sčítání od 1992/1993.

Sčítatel. K. Weidinger

Shrnutí výsledků. Viz tab. 7. Celkem zastiženo sedm zimujících druhů, přičemž všechny se vyskytují nepravidelně a v počtu jednotlivých kusů.

Jeskyňě Pod mariánským obrazem

Lokalisace. 6365 – východní Čechy, okr. Svitavy, 1.5 km SV od obce Pohledy, v prudkém svahu pod hranou Hřebečovského hřbetu (49° 42' s. š., 16° 35' v. d., cca 590 m n. m.).

Popis. Jeskyňě je tvořena vertikální rozsedlinou v opukovém svahu, asi 1 m širokou a 10 m dlouhou.

Výzkum netopýrů. Starší údaje nejsou k dispozici. Zimní sčítání od 1998/1999.

Sčítatel. K. Weidinger

Shrnutí výsledků. Viz tab. 8. Celkem doložen výskyt čtyř druhů, z toho dvou zimujících.

Další data. Netting: 3 odchytů v září 1996 (Urbánek 1996)

Tab. 8. Výsledky zimního sčítání netopýrů v jeskyni Pod mariánským obrazem

Datum / druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mm/b</i>	Σ
21. 2. 1999	1	1	–	2
31. 1. 2000	1	–	2	3
6. 2. 2001	1	1	–	2

Tab. 9. Výsledky zimního sčítání netopýrů ve sklepech hradu Košumberk

Datum / druh	<i>Mmyo</i>	<i>Paur</i>	<i>Paus</i>	<i>Bbar</i>	Σ
15. 2. 1985	1	–	–	1	2
7. 2. 1986	–	–	–	1	1
21. 12. 1987	–	–	–	2	2
1. 2. 1988	1	1	–	–	2
23. 12. 1989	–	–	–	1	1
26. 1. 1990	–	–	–	–	0
3. 1. 1993	–	–	–	1	1
20. 2. 1994	–	2	–	1	3
23. 1. 1995	1	2	–	–	3
19. 1. 1996	–	–	1	2	3
23. 2. 1996	–	1	–	2	3
14. 1. 1997	1	–	1	–	2
8. 2. 1998	–	–	–	2	2
19. 2. 1999	–	–	–	1	1
15. 2. 2000	–	1	–	–	1

Sklep hradu Košumberk

Alternativní název. Luže – hrad Košumberk

Lokalisace. 6162 – východní Čechy, okr. Chrudim, místní část obce Luže (49° 53' s. š., 16° 02' v. d., 376 m n. m.).

Popis. Zbytky sklepů v hradní zřícenině. Mělké, studené, často navštěvované.

Výzkum netopýrů. Viz tab. 9. Starší údaje nejsou k dispozici. Pravidelné zimní sčítání od 1984/1985.

Sčítatelé. K. Weidinger, V. Lemberk

Sklep hradu Rychmburk

Lokalisace. 6162 – východní Čechy, okr. Chrudim, na S okraji obce Předhradí nad levým svahem údolí říčky Krounky (49° 50' s. š., 16° 03' v. d., 410 m n. m.).

Popis. Mělký a teplý sklep využívaný jako sklad. Asi od roku 1996 byla část přeměněna na restaurační zařízení. Hrad slouží jako domov důchodců.

Výzkum netopýrů. Viz tab. 10. Starší údaje nejsou k dispozici, ale podle sdělení místních zaměstnanců tam prý kdysi netopýry někdo “značil”. Zimní sčítání probíhalo v letech 1985–1995.

Sčítatelé. K. Weidinger, V. Lemberk.

Tab. 10. Výsledky zimního sčítání netopýrů ve sklepech hradu Rychmburk

Datum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Paur</i>	<i>Paus</i>	Σ
16. 2. 1985	–	–	2	2
13. 2. 1986	1	–	–	1
8. 3. 1987	1	–	6	7
6. 2. 1988	–	–	–	0
7. 1. 1989	1	–	–	1
10. 2. 1993	3	1	–	4
28. 2. 1994	1	1	–	2
29. 1. 1995	1	1	–	2
8. 2. 1995	1	–	–	1

Tab. 11. Výsledky zimního sčítání netopýřů v jeskyni u Rozhraní

Datum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mema</i>	<i>Mdau</i>	<i>Paur</i>	Σ
15. 2. 1999	8	6	3	–	–	17
7. 2. 2000	17	6	1	–	1	25
19. 2. 2001	25	3	4	1	–	33

Další data. Visuální kontroly hradní půdy: 10. 8. 1989 – *Rhip* – asi 70 samic s mláďaty, 11. 8. 1990 – *Rhip* – asi 50 samic s mláďaty (K. Weidinger). Netting u řeky Krounky pod hradem: 21. 9. 1992 – 1*Mmyo*, 2*Mdau*, 2*Mmys*, 1*Eser*, 2*Paur*; 22. 9. 1992 – 2*Mmys*, 1*Bbar* (K. Weidinger).

Další data. Viz Stacke & Urbánek (1982), Urbánek (1983, 1996).

Jeskyně u Rozhraní

Alternativní název. Myší díry

Lokalisace. 6365/6465 – východní Čechy, okr. Svitavy, 0,5 km Z od obce Bradlné, v levém svahu údolí Bradlenského potoka (49° 36' s. š., 16° 31' v. d., cca 440 m n. m.).

Popis. Pseudokrasová rozsedinová jeskyně v opuce, tvořena spleťtým systémem většinou úzkých prostor o celkové délce cca 400 m (Vítek 1977a).

Výzkum netopýřů. Viz tab. 11. Patrně první údaje z roku 1959 (Stacke & Urbánek 1982), soustavný výzkum dosud nebyl prováděn. Pravidelné zimní sčítání od 1998/1999.

Sčítatel. K. Weidinger.

Další data. Viz Stacke & Urbánek (1982), Urbánek (1983, 1996).

Jeskyně Čertovy díry

Lokalisace. 6365 – východní Čechy, okr. Svitavy, v levém svahu údolí Bělského potoka mezi obcemi Brněnec a Bělá nad Svitavou (49° 38' s. š., 16° 31' v. d., cca 460 m n. m.).

Popis. Pseudokrasová rozsedinová jeskyně v opuce, tvořena systémem většinou úzkých prostor o celkové délce cca 110 m (Vítek 1977b).

Výzkum netopýřů. Viz tab. 12. Patrně první údaje z roku 1959 (Stacke & Urbánek 1982), pravidelné odchty v letech 1977–1988 (Urbánek 1996). Pravidelné zimní sčítání od 1998/1999 (???).

Sčítatel. K. Weidinger, I. Málková & P. Koutný.

Shrnutí výsledků. Celkem doložen výskyt 13 druhů, z toho pět zimujících.

Další data. Viz Stacke & Urbánek (1982), Urbánek (1983, 1996).

Tab. 12. Výsledky zimního sčítání netopýřů v jeskyni Čertovy díry

Datum / druh	<i>Rhip</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mnat</i>	<i>Mema</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mm/b</i>	<i>P.sp.</i>	Σ
9. 2. 1986	–	1	–	–	–	–	–	1
12. 9. 1986	1	–	–	–	–	–	–	1
20. 3. 1996	3	7	–	–	1	–	1	
21. 2. 1999	3	6	–	–	1	1	–	11
31. 1. 2000	2	3	–	–	1	2	–	8
6. 2. 2001	1	5	1	1	–	4	–	12

Jeskyně v Podskale

Lokalisace. 6161 – východní Čechy, okr. Chrudim, Z okraj obce Skala (49° 52' s. š., 15° 57' v. d., cca 340 m n. m.).

Popis. Skalní rozsedlina o šířce cca 1 m a délce cca 15 m, nalézající se při patě opukové stěny v pravém svahu údolí potoka Žejbro. Rozsedlina se otevírá oběma konci a je tudíž studená, s průvanem a poze částečně zatemněná.

Výzkum netopýřů. Starší údaje nejsou k dispozici. Pravidelné zimní sčítání od zimy 1992/1993. Zimující netopýři byli dosud zastíženi poze při dvou kontrolách v zimě 1993/1994: 16. 1. 1994 – 1 *Eser*, 1 *Paur*, 1 *Bbar*; 5. 3. 1994 – 1 *Eser*.

Sčítatel. K. Weidinger.

Další data. Netting u potoka Žejbro pod skálou: 20. 9. 1992 – 1 *Mnat*, 1 *Mdau*, 5 *Mmys*, 1 *Mbra* (K. Weidinger).

Literatura

- LEMBERK V. & FEJFAR M., 1995: Obratlovci přírodní památky Kusá hora u Luže (o. Chrudim). *Vč. Sborn. Přírodověd. – Práce a Studie*, **3**: 109–132.
- RYBÁŘ P., SKLENÁŘ J. & MILES P., 1973: Přehled netopýřů východních Čech. *Práce a Studie – Přír., Pardubice*, **5**: 203–238.
- URBÁNEK L., 1983: Současné znalosti o rozšíření netopýřů v okrese Svitavy. *Vlastvěd. Sborn. Okr. Svitavy*, **1982–1983**: 79–86.
- STACKE J. & URBÁNEK L., 1982: Předběžná zpráva o výskytu netopýřů v puklinových jeskyních jihovýchodního Svitavska. *Čs. Kras*, **33**: 104–106.
- URBÁNEK L., 1996: Letouni (Chiroptera) okresu Svitavy. *Vč. Sborn. Přírodověd. – Práce a Studie*, **4**: 143–156.
- VÍTEK J., 1972a: Pseudokrasové tvary Trstěnické tabule a přilehlého údolí Tiché Orlice. *Čs. Kras*, **22**[1970]: 35–48.
- VÍTEK J., 1972b: Pseudokrasová puklinová jeskyně u Lanšperka. *Čs. Kras*, **23**[1971]: 130–132.
- VÍTEK J., 1972c: Pseudokrasové jevy u České Třebové. *Geol. Průzk.*, **14**: 182–183.
- VÍTEK J., 1977a: Vývoj skalních a jeskynních forem ve slínovcích východní části české křídové pánve. *Sborn. Čs. Společ. Zeměp.*, **82**: 279–292.
- VÍTEK J., 1977b: Příspěvek k výzkumu pseudokrasových jevů u Bělé nad Svitavou. *Čs. Kras*, **28**[1976]: 94–98.
- WEIDINGER K., 1994: Bat communities of three small pseudokarstic caves in eastern Bohemia (Czech Republic). *Folia Zool.*, **43**: 455–464.